

EN SOCIALLIBERAL MODELL I GLOBALISERINGENS TID

Folkpartiets valmanifest 2006

EN SOCIALLIBERAL MODELL I GLOBALISERINGENS TID

FOLKPARTIETS VALMANIFEST 2006

KOM IGEN SVERIGE!

Valet 2006 handlar om hur det ska gå för Sverige i globaliseringens tid. Den dramatiska förändringen av världsekonomin som pågår berör i högsta grad vårt land.

Möjligheterna är stora. Liberaler har alltid varit för frihandel och vi, om några, vet vilka fördelar ökad handel kan föra med sig. Men hittills har Sverige inte utnyttjat de nya möjligheterna tillräckligt. Tvärtom har utvecklingen de senaste åren lett fram till en situation där tecknen på att ”den svenska modellen” är i kris blir allt fler. För trots att det råder högkonjunktur i världen är läget i Sverige valåret 2006 detta:

- **DEN VERKLIGA ARBETSLÖSHETEN ÄR REKORDSTOR**
- **UTANFÖRSKAPET VÄXER**
- **FRAMTIDSSATSNINGAR UTEBLIR** – i fråga om investeringar och nyföretagande ligger Sverige lågt i europeisk jämförelse
- **SVERIGE TAPPAR TERRÄNG SOM KUNSKAPSNATION** – skolresultaten sjunker, antalet patentansökningar likaså.

Den svenska modellen i socialdemokratisk utformning har uppenbarligen problem. Den är inte tillräckligt jobbskapande. Den bejaktar inte Sverige som kunskapsnation. Dess moraliska fundament – arbetets värde – raderas alltmer i takt med att bidragstänkande, friårsreformer och förtidspensioneringar av arbetsföra tillåts breda ut sig.

Folkpartiet liberalernas budskap till väljarna i valet 2006 är detta. I globaliseringens tid behövs en socialliberal reformering av den svenska modellen. Den måste bli mer jobbskapande, mer kunskapsinriktad och mer inriktad på att hålla samman nationen.

I en tid när det talas om att partierna blir allt mera lika känns det viktigt att folkpartiet är tydligt i analysen av vad vår tid kräver och vågar stå för en socialliberal vision. Det vore att svika vårt ansvar att inte tala om de verkliga förutsättningar som kommer att präglade vår framtid:

- Konkurrensen från andra länder kommer bara att bli tuffare.
- Sverige kommer för alltid att vara ett mångkulturellt land med olika religioner och kulturer sida vid sida – bara om vi ser det och bejaktar det blir vi framgångsrika.
- Demografin – alltså befolkningens ålderssammansättning – förändras så att det sker en kraftig förskjutning i riktning mot att färre ska försörja fler.
- Världen blir farligare, trots att mycket utvecklas åt rätt håll. Terrorismen och klimatförändringarna är exempel på faktorer som trots demokratiseringen, tillväxten och kalla krigets slut ökar riskerna.

För folkpartiet, som alltid försvarat och velat utveckla välfärdssamhället, är det nödvändigt att i valet presentera ett alternativ där välfärdens bas förstärks. Det är också en förutsättning för att Sverige ska kunna spela en positiv roll internationellt. Välfärdens bas utgörs av många människor i arbete, många företagare, en stark ställning för kunskap, ett fungerande rättssamhälle, en bra energipolitik och, sist men inte minst, en samhällsmodell där alla människor – män och kvinnor, invandrare och svenskfödda – får komma till sin rätt och har samma rättigheter och skyldigheter.

Sverige kan så mycket mer och bättre än det vi som nation nu åstadkommer. Folkpartiet står för ett alternativ, en socialliberal samhällsmodell. Den bejaktar en betydande personlig och ekonomisk frihet. Ett skäl att försvara ekonomisk frihet och marknadsekonomi är att det visat sig att det systemet frigör starka välbildande krafter. Socialliberalismen betonar också att hela samhällsbygget måste vila på en stark moralisk grund. Dess kärna är bekännelsen till allas lika värde. Utifrån den växer engagemanget för solidaritet, tolerans, jämställdhet och att vi alla har en skyldighet att göra vårt bästa.

FOLKPARTIET – EN DEL AV ALLIANS FÖR SVERIGE

Folkpartiet liberalerna ställer i riksdagsvalet 2006 upp som en del av Allians för Sverige. Vi har länge haft uppfattningen att de borgerliga partierna har en skyldighet att göra mer än tidigare för att bryta det långa socialdemokratiska makt-

innehavet. Folkpartiets valframgång 2002 lade grunden till en utveckling där det samlade borgerliga alternativet ligger i det svenska samhällets mittfära, vilket kommer att underlätta ett maktskifte.

Alliansen har enats i en lång rad frågor inför valet. Framför allt finns enighet om en hur en rivstart i den ekonomiska politiken ska gå till. Ett viktigt förslag är en skattesänkning med tyngdpunkten hos låg- och medelinkomsttagare, för att minska marginaleffekterna i inkomstskikt där bidragsförsörjning ibland är ett alternativ. Ett företagarpaket med sänkningar av skatter som är särskilt hämmande för företagsamheten ingår också.

TYDLIGA BESKED

Folkpartiet representerar en liberal tradition i Sveriges riksdag som funnits oavbrutet i snart 250 år. Naturligtvis har partiets förnyats i takt med att nya samhällsproblem kommit i fokus. Men det mest slående i detta perspektiv är den ideologiska konsekvensen. Kampen för demokrati, marknadsekonomi, bildning, sociala reformer, jämställdhet och internationellt samarbete har stått i centrum för liberaler i svensk politik under hela denna tid. Vi fullföljer det arbetet i vår tid.

Vi ser det som vår skyldighet att tala klartext om sådant som de maktavande i samhället helst vill sopa under mattan. Dit hör i 2000-talets början inte minst:

- Svensk integrationspolitik har misslyckats.
- Svensk utbildningspolitik är ett svek mot våra unga.

Men vår politik tar också fasta på andra brister vi ser i det svenska samhället:

- Svensk tillväxtpolitik har misslyckats med att locka investerare att satsa här och nya företagare att starta verksamheter
- Svensk äldrepolitik har inte lyckats med att erbjuda en trygg och värdig ålderdom för våra äldsta – än mindre lägga grunden till en politik som fungerar när andelen gamla ökar kraftigt
- Svensk jämställdhetspolitik har misslyckats med att utjämna löneklyftor och förändra kulturmönster där våld mot kvinnor är en del av könsrelationen
- Svensk rättspolitik har inte lyckats vrida brottskurvan neråt
- Svensk energipolitik, där välfungerande kärnkraftverk stängs, är helt fel både för miljön och för konkurrenskraften.

KOM IGEN, SVERIGE – TIO SATSNINGAR

Utifrån detta formulerar vi en socialliberal modell som vi tror på ett bättre sätt skulle förbereda Sverige för den nya verklighet vi kommer att möta. Vi vill beskriva den i form av tio olika satsningar vi vill se under kommande år.

KUNSKAPSSATSNINGEN

- **RESULTATEN SJUNKER** i den svenska skolan
- **ARBETSMILJÖN I MÅNGA KLASSER PRÄGLAS AV OORDNING**
- **FLER OCH FLER ELEVER SLÅS UT FRÅN SKOLAN** - hoppar av eller går ut utan slutbetyg.
- **ENSTAKA RELIGIÖSA FRISKOLOR TYCKS MISSBRUKA SIN FRIHET**
- Även LO hävdar numera, som folkpartiet länge gjort, att **SITUATIONEN I DEN SVENSKA SKOLAN HOTAR FRAMTIDA JOBB OCH LÖNER.**

Folkpartiet vill lyfta den svenska skolan, resultatmässigt och statusmässigt. Det är ett långsiktigt arbete. Två exempel kan illustrera just de långa ”ledder” som präglar reformarbete på skolområdet. Den så kallade flum-pedagogik, som fick starkt fäste i Sverige på 1960-talet, påverkar fortfarande, 40 år senare, den svenska skolan. Situationen för en elev i gymnasiet påverkas av det som tio år tidigare hände eller inte hände med eleven i lågstadiet. Därför är det omöjligt att på en mandatperiod lösa problemen i den svenska skolan. Med ett antal tydliga kursomläggningar som kommer snabbt, är vi ändå övertygade om att vissa resultat kommer att märkas redan efter fyra år. **VÅRT MÅL OCH LÖFTE ÄR ATT TILL 2010 HA BRUTIT TENDEN OCH MINSKAT UTSLAGNINGEN FRÅN DEN SVENSKA SKOLAN.**

LÄSA-SKRIVA-RÄKNA-GARANTI. Nationella prov ska införas i årskurs tre i läsning, skrivning och räkning. Rätt till stöd för den som inte når målen. Det ska finnas lågstadielärare med hög kompetens i att lära ut baskunskaper. En speciallärarutbildning måste införas för att elever med behov av stöd ska få det, enskilt eller i mindre grupper. Möjligheterna ska öka för elever att gå ett extra år redan under lågstadiet. Tidigare betyg. Betyg ska ges från årskurs sex och i fler steg än idag.

ARBETSRO I SKOLAN. Ordningsomdöme i terminsbetygen. Ökade befogenheter åt lärarna att upprätthålla studiedisciplinen. Rätt att beslagta farliga och störande föremål, t. ex mobiltelefoner som används på lektionstid. Möjlighet att flytta elever, t. ex mobbare, eller att splittra ett gäng som genom sitt uppträdande förstör arbetsmiljön. Skolk skrivs in i terminsbetygen.

HÖJ LÄRARVRKETS STATUS. Lärarutbildningen ska ge fördjupade ämneskunskaper. Tillsvidareanställning av obehöriga lärare ska i princip förbjudas. En lärarauktorisering ska införas. Lektorat och nya karriärvägar ska införas.

REFORMERAD GYMNASIESKOLA. Det ska införas riktiga yrkes- och lärlingsutbildningar, som inte kräver att eleverna läser kurser som ger högskolebehörighet. Stora delar av individuella programmets stödresurser ska flyttas till grundskolan. Intagningskraven till gymnasiet teoretiska utbildningar ska höjas. Möjligheterna till taktikval ska minskas kraftigt.

SKOLAN SKA VARA EN BILDNINGSPRODUKTION. Beslutet om att ta bort språkriktningen i gymnasiet ska rivas upp. Nya kursplaner i grundskolan ska garantera att alla elever får läsa om de viktigaste epokerna och händelserna i Sveriges historia.

ÄVEN FUNKTIONSHINDRADE SKA HA RÄTT ATT VÄLJA SKOLA. Särskolan ska värnas och elever med grav språkstörning eller med synskador och ytterligare funktionshinder ska ha möjlighet att välja att gå i statliga specialskolor.

KVALITETEN I FÖRSKOLAN SKA STÄRKAS. Andelen utbildade förskollärare ska öka och de ska göras ansvariga för den pedagogiska verksamheten. Mål att uppnå ska införas också i förskolan.

Inom ramen för friskolesystemet, som vi starkt försvarar, tycks några enstaka religiösa friskolor missbruka friheten. Detta möts med ökad kontroll och skärpta regler. **ETT BESLUT FRÅN SKOLVERKET ATT STÄNGA EN SKOLA SOM INTE UPPFYLLER LAGENS OCH LÄROPLANENS KRAV MÅSTE SNABBT FÅ EFFEKT**, inte som idag kunna förhållas i årtal.

Ett antal av de angivna förändringarna bör ingå i den nya skollag som förberetts länge, men som den regerande vänsterkartellen nyligen misslyckades med att föra i hamn.

Den svenska högskolan har genomgått en snabb platsexpansion och präglas nu av betydande kvalitetsproblem.

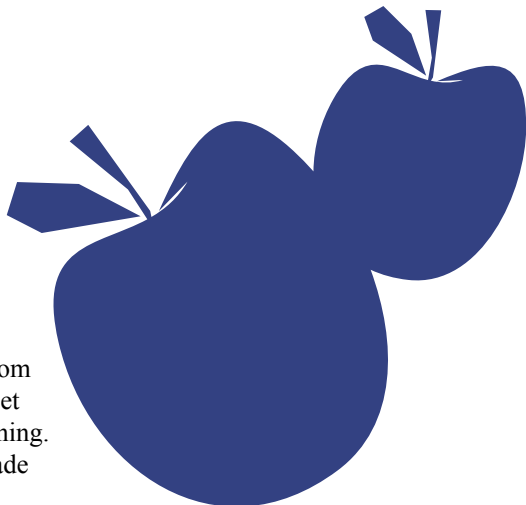
KVALITET MÅSTE NU PRIORITERAS ISTÄLLET FÖR KVANTITET I HÖGSKOLAN. I stället för att försöka få in så många studenter som möjligt, måste satsningar göras på ökad kvalitet. Det ska inte ges nybörjarkurser i högskolan som hör hemma på gymnasial nivå. Antagningskraven ska höjas.

Svensk forskning är sårbar eftersom den i alltför hög utsträckning är beroende av extern finansiering. Forskning är en mycket viktig tillväxtfaktor och staten måste ta ett ökat ansvar för forskningen.

Sverige behöver en forskningspolitik som medverkar till att ge vårt land en möjlighet att bli en långsiktigt framstående aktör i det snabbt framväxande globala kunskapssamhället. **DET BEHÖVS STARKA, SJÄLVSTÄNDIGA UNIVERSITET OCH EN MÅNGFALD AV FORSKNINGSFINANSIÄRER.** Det behövs också ett företagsklimat som gör att vi kan behålla de stora företagens forskning i Sverige,

locka till oss andra företag samt göra det möjligt för en ny generation av små- och medelstora företag att växa upp. Att förmå utveckla och behålla attraktiv företagsforskning är en viktig del av en nationell forskningsstrategi. Kunskapskluster i världsklass som redan finns eller är på väg att etableras behöver stimuleras. Forskare och forskningsfinansiärer runt om i världen ska se Sverige som ett lockande land att forska och investera i. Det måste finnas utrymme för fri långsiktig forskning. Annars kommer även den mera behovsriktade forskningen att utarmas.

Sverige har tappat i attraktivitet och därmed hotas vår plats bland forskarvärldens ledande nationer. Den socialdemokratiska regeringen tillåter att resurserna till forskning urholkas år efter år. Antalet patentansökningar har minskat fem år i rad – Sverige har nu halkat ner till en niondeplats efter att för några år sedan legat sexa. Av länderna på tio-i-topp-listan är det bara i Sverige antalet patentansökningar går ner.

Bland forskare är det en spridd uppfattning att de statliga anslagen minskat, om inte i kronor så i praktiken genom att de gröps ur av stigande administrations- och lokalkostnader. 72 procent av den svenska forskningen bekostas av den privata sektorn. I USA är motsvarande siffra 63 procent. Det finns ett starkt behov av ett radikalt grepp för att åtgärda underfinansieringen av den svenska forskningens infrastruktur, främst i form av anslag till fakulteter och forskningsråd.

Staten är den största företagsägaren i Sverige. Folkpartiet och Alliansen avser privatisera ett antal av dessa bolag. Alliansen har föreslagit att försäljning av statliga företag ska ske med minst 50 miljarder kronor per år, dvs. minst 35 miljarder mer än vad regeringen föreslår, de kommande tre åren. Intäkterna ska användas till att minska statsskulden. Budgeteffekten av detta består dels av en minskning av statens räntekostnader till följd av en minskning av statsskulden, dels av minskade utdelningsintäkter från de statliga företagen.

Folkpartiet vill utöver detta att ytterligare delar av det kapital som staten idag har investerat i aktier ska säljas och istället investeras i kunskap.

Under kommande mandatperiod ska ett kapital om minst 50 miljarder kronor överföras till flera nya forskningsstiftelser. Det vill vi för att den statliga forskningsfinansieringen ska kunna ges årliga resurstillskott i storleksordningen fem miljarder kronor, alltså 50 miljarder kronor på tio år, utöver den nuvarande nivån.

Inspiration har vi hämtat från den satsning som gjordes då löntagarfonderna avskaffades och medlen överfördes till forskning. De pengarna har nu delvis förbrukats men är fortfarande en positiv faktor i svensk forskningsfinansiering.

INTEGRATIONS- SATSNINGEN

Sverige är ett delat land. Aldrig i modern tid har så många människor stått utan arbete och levt i maktlöshet. Aldrig i modern tid har de utsatta varit så utsatta som de är i dag. Aldrig har vi sett så många och så stora bostadsområden hamna i en spiral av arbetslöshet, otrygghet, skolmisslyckanden, vanmakt och nyfattigdom som i dag.

Regeringens misslyckande med att bekämpa utanförskapet blir också allt tydligare för varje år som går. Socialdemokratins långa regeringsinnehav har varit förödande för de mest utsatta i vårt land. Folkpartiets senaste kartläggning av utanförskapets utbredning i Sverige visar att det finns 157 bostadsområden runt om i landet som präglas av mycket låg sysselsättning, omfattande skolmisslyckanden och lågt valdeltagande. En halv miljon människor bor i dessa utanförskapsområden, av vilka en majoritet är invandrade eller barn till invandrade personer. Det ger utanförskapet en etnisk dimension som är ytterst problematisk och föder en destruktiv vi-mot-dom-känsla.

Att bryta utanförskapet kräver en lång rad åtgärder. Det socialdemokratiska misslyckandet kommer inte helt kunna repareras på några få år, men vi kan ändå bryta utanförskapets spiral. Vi har både viljan och verkningfulla förslag. Därför kan vi lova att med folkpartiets politik ska utvecklingen brytas och utanförskapet börja trängas tillbaka.

VALLÖFTEN

- **FÄRRE MÄNNISKOR I UTANFÖRSKAP**
- **FÄRRE UTANFÖRSKAPSOMRÅDEN**
- **VÅLDSBROTT I UTSATTA BOSTADSOMRÅDEN SKA MINSKAS**

Så uppnår vi våra vallöften:

1. EN JOBB- OCH UTVECKLINGSGARANTI INFÖRS bestående av samhällsnyttigt arbete kombinerat med språkinläring och andra utvecklande aktiviteter, t. ex. jobbsökarkurser eller starta eget-utbildning. Garantin är en rättighet, men för friska, arbetsföra personer som söker försörjningsstöd också en skyldighet. Försörjningsbidrag ska inte utbetalas till friska, arbetsföra personer utan krav på

motprestation i form av deltagande i jobbgarantin. Principerna ska naturligtvis vara desamma för alla, invandrare såväl som svenskfödda. Den som av någon anledning, exempelvis medicinska skäl eller drogproblem, inte kan delta i garantiaktiviteterna har rätt till försörjningsstöd utan motprestation. Den som däremot är frisk och arbetsför, men ändå inte vill delta, förlorar rätten till bidrag – erfarenhetsmässigt beror det i många fall på att personerna föredrar att försörja sig genom svartarbete. Nyinflyttade flyktingar och flyktinganhöriga som har rätt till introduktionsersättning ska också omfattas av garantin.

2. EN STOR SPRÅKSATSNING GENOMFÖRS riktad mot vuxna invandrare som önskar förbättra sina kunskaper i svenska språket. En sådan satsning ska öppna för möjligheten att reparera följderna av den ofta undermåliga sfi-undervisningen (sfi = svenska för invandrare) som hittills erbjudits invandrade personer. Det är angeläget att andelen invandrare som går sfi ökar – idag tycks rätt många föredra att lära sig svenska på egen hand. Kvaliteten måste höjas så att de allra flesta vill delta, att den ogiltiga frånvaron minskar och att fler blir godkända. Deltagandet i språksatsningen blir obligatorisk för alla som söker försörjningsstöd och inte redan klarat sfi.

3. NYSTARTJOBB BLIR STARTJOBB FÖR ARBETSLÖSA i syfte att ge dem en direkt möjlighet att komma in på arbetsmarknaden. Det betyder att dessa personer också ska omfattas av förslaget med så kallade nystartsjobb under sina första tre år i Sverige. Det innebär att arbetsgivaren inte betalar arbetsgivaravgift för personen i fråga under en treårsperiod. Långtidsarbetslösa i övrigt får också tillgång till nystartsjobb om de varit arbetslösa i mer än ett år under en period som motsvarar tiden i arbetslöshet.

4. KRAFTFULLA ÅTGÄRDER MOT DISKRIMINERING VIDTAS i syfte att öppna arbetsmarknaden för alla. Skadeståndsbeloppet vid all arbetsmarknadsrelaterad diskriminering ska höjas substantiellt till minst ett års förlorad arbetsinkomst. För att bekämpa den etniska bortsorteringen som uppenbarligen förekommer på den svenska arbetsmarknaden vill vi snarast inleda försöksverksamhet med avidentifiering av ansökningshandlingar i personalrekrytering för offentliga arbetsgivare.

5. EGENMAKT. Vi är övertygade om att utanförskapet bara kan brytas inifrån, genom framväxten av en egenmaktsrörelse i utanförskapets Sverige. Ett vitalt föreningsliv spelar en avgörande roll i detta sammanhang.

6. ÖKA MÖJLIGHETERNA ATT OMVANDLA HYRESRÄTTER TILL BOSTADSRÄTTER. En bra bostadspolitik i problemtyngda områden är en politik som ger människor möjlighet att påverka såväl boendemiljö som boendekostnader. Att äga sin bostad är ofta den rakaste och enklaste vägen dit. Det skapar förankring och starka incitament hos de boende att förbättra sin omgivande boendemiljö. Nuvarande stopplagar för ombildning av hyresrätter till bostadsrätter bör avskaffas.

7. SATSNING PÅ SVENSKA SPRÅKET OCH SVERIGEKUNSKAP FÖR INVANDRADE BARN i syfte att hindra skolmisslyckanden. Den svenska skolan har stora generella problem och just invandrarbarnens del i dessa problem ska inte överdrivas – en jämförelse mellan stora grupper visar att invandrarflickor klarar sig bättre i skolan än svenskfödda pojkar, vilket illustrerar att det finns andra faktorer än invandring av betydelse i sammanhanget. En grupp som av naturliga skäl har en del extra problem är barn som kommer till Sverige under skolåldern. Barn i den gruppen får alltför ofta stora problem i skolan. För denna grupp ska ett tilläggsprogram erbjudas med möjlighet att få bättre kunskaper i svenska språket och om Sverige överhuvudtaget. Regelbundna kontroller av språkutvecklingen ska införas och tilläggsprogrammet ska bli obligatoriskt om skolan bedömer att språkutvecklingen inte är tillfredsställande.

8. FLER SPRÅKFÖRSKOLOR I SEGREGERADE OMRÅDEN bör startas i syfte att erbjuda invandrade barn och barn med annat modersmål möjlighet att förbättra sina språkfärdigheter i svenska.

9. FLER NÄRPOLISSTATIONER I UTANFÖRSKAPSOMRÅDEN. Närpolisreformens ursprungliga intentioner ska följas. Det förutsätter en väsentlig upprustning av polisen vad gäller både personal och resurser. Det kommer att ta tid och därför ska vi börja återuppbyggandet av närpolisreformen där behoven är som störst, dvs. i Sveriges mest utsatta områden. Närpolis ska finnas i varje område som präglas av utanförskap. På kort sikt får det ske genom omfördelning av befintliga resurser. Samtidigt ska lokala trygghetsråd bildas i syfte att mobilisera det civila samhällets krafter kring samarbetet med polis och kampen mot otryggheten.

10. ÅTGÄRDSPROGRAM FÖR ATT STOPPA NYREKRYTERING TILL KRIMINALITETEN. I flera utsatta bostadsområden växer sig ungdomsgängen allt starkare och många av ungdomarna sugs upp av grovt kriminella ligor. Vi måste förhindra att fler unga personer fastnar i den våldsspiral som i förlängningen

förstör många människors liv. För det behövs ett omfattande åtgärds paket med följande inslag: Rekrytering av poliser som har annan etnisk bakgrund än svensk ska ökas; åtgärds kedjan ska stärkas genom tätt samarbete mellan närpolisen, skolan och socialtjänsten; misstänksamheten mot polisen bland barn och ungdomar ska brytas – alla barn ska ha träffat en polis genom besök i skolan och gärna via föreningslivet innan de gått ut högstadiet; polisen ska arbeta målinriktat och tydligt med de ungdomar som är på väg till fel sida om lagen så att de inte kan söka skydd i anonymiteten; socialsekreterartjänster ska inrättas vid polisstationerna i utsatta områden i syfte att påskynda hjälpinsatserna vid polis gripanden.

11. REGLER FÖR UTVISNING FÖRTYDLIGAS OCH ÅTERRESEFÖRBUDET

SKÄRPS. En utredning ska tillsättas i syfte att precisera utlänningslagens utvisningsregler. Mycket tyder på att dagens system missbrukas av personer som vill ha Sverige som bas för brottslig verksamhet och bara bryr sig om barn och andra anhöriga i Sverige när dessa åberopas som bevis på anknytning till landet. En uppenbar brist i vår lagstiftning är att det inte finns några bestämmelser om när frågan om utvisning ska tas upp till prövning. Eftersom den avgörande skillnaden mellan medborgarskap och permanent uppehållstillstånd, förutom rätten att rösta i riksdagsval, är möjligheten att bli utvisad, anser vi att det naturliga är att frågan om utvisning alltid ska prövas när en person utan svenskt medborgarskap döms för ett grovt brott. Tiden för återvändandeförbudet bör normalt vara längre än idag. Skyddet för brottsoffret ska prioriteras när beslut tas om utvisning och återreseförbud.

12. OMFATTANDE INSATSER SKA GÖRAS MOT HEDERSVÅLD OCH

ANDRA KRÄNKNINGAR AV INDIVIDENS INTEGRITET. Skärpningar av straffbestämmelser vad gäller bl. a. hedersrelaterat våld, könsstymning, arrangerade äktenskap och barnäktenskap ska skyndsamt utredas. Det ska kompletteras med utökade resurser till kvinnojourerna, särskilt åt de verksamheter som inriktar sig mot kvinnor i utsatta bostadsområden. Information om den värdegrund som genomsyrar det svenska samhället – särskilt om betydelsen av jämställdhet, barnens rättigheter och respekten för individens integritet – ska ges åt alla de som flyr eller flyttar till Sverige. Informationsmaterialet ska översättas till de språk som våra stora flykting- och invandrargrupper talar och användas som obligatoriskt undervisningsmaterial inom ramen för svenska för invandrare, sfi.

13. SPRÅKKRAV FÖR MEDBORGARSKAP BÖR INFÖRAS.

14. DE FÖRSLAG SOM FRAMFÖRTS OM SÄRLAGSTIFTNING FÖR MUSLIMER MÅSTE AVVISAS TYDLIGT

JOBBS- OCH FÖRETAGSSATSNINGEN

Sverige har lågt nyföretagande jämfört med andra länder i Europa. Investeringsnivån är just nu den näst lägsta inom EU. Om ungefär en miljon människor av en arbetskraft på drygt fem miljoner inte har något arbete är det i sig ett tecken på att företagsamheten i landet inte är tillräcklig. Vi vill göra mycket för att skapa ett mer företagsvänligt samhällsklimat.

Vi är övertygade om att nya livskraftiga företag som ger varaktiga arbeten inte kan odlas av politiker utan bara växa fram av egen kraft genom en bra politik som hjälper nya företag att bildas och växa inom alla branscher i alla delar av landet.

Fler och växande företag åstadkoms bara genom att enskilda människor väljer att starta, driva och expandera verksamheten. Det måste löna sig att ta risker och ansvar.

Den offentliga regelbördan kostade 2004 de svenska företagen mellan 60 och 70 miljarder kronor varje år, enligt beräkningar från Nutek. Regeringen har varje år sedan 1998 lovat att minska regelbördan. Under samma period har regelbördan vuxit med över en tredjedel.

Folkpartiet lovar tillsammans med övriga partier i Allians för Sverige att minska företagens regelbörda med minst 25 procent under de kommande fyra åren.

Den privata tjänstesektorn är mindre i Sverige än andra jämförbara länder. En politik som öppnar fler affärsmöjligheter för expanderande tjänsteföretag skapar också fler arbeten.

Sunda offentliga finanser och en långsiktigt positiv ekonomisk utveckling är avgörande för välfärden. Ett mål för folkpartiets ekonomiska politik är att statskulden ska minska, vilket inte står i strid med förslaget att använda en del av det överskott som uppstår vid försäljning av statlig egendom till offensiva investeringar i kunskap.

FOLKPARTIET VILL

- **ÖPPNA FLER MÖJLIGHETER FÖR TJÄNSTEHANDEL** genom att nu när arbetat med tjänstedirektivet avslutas fortsätta arbetet för en friare tjänstehandel inom EU.
- **ÖPPNA DEN OFFENTLIGA TJÄNSTESEKTORN FÖR KONKURRENS** och släppa in mer nyföretagande inom vård- och omsorgstjänster.
- **ÖPPNA EN MARKNAD FÖR VITA HUSHÅLLSTJÄNSTER GENOM EN SKATTEREDUKTION.**
- **SLOPA ARBETSGIVARAVGIFTERNA INOM HUSHÅLLSNÄRA BRANSCHER.**
- **ÅSTADKOMMA EN FÖRSKJUTNING AV SKATTETRYCKET SÅ ATT DEN MER ARBETSINTENSIVA TJÄNSTESEKTORN GYNNAS I FÖRHÅLLANDE TILL VARUSEKTORN** – vi vill alltså gå vidare med Alliansens förslag om sänkt arbetsgivaravgift i en stor del av tjänstesektorn.

Mindre företag finansierar nästan uteslutande sina investeringar med hjälp av eget kapital eller kapital de lånar från banker. Det bästa sättet att få kapital till nya och växande företag är att göra det lättare för privatpersoner och företagare att spara ihop investeringskapital och att underlätta bankers utlåning till mindre företag.

Folkpartiet vill därför:

- **MILDRA DUBBELBESKATTNINGEN AV AKTIER.**
- **ÅTERSTÄLLA BANKERNAS FÖRMÅNSRÄTT VID FÖRETAGSINTECKNINGAR** så att fler banker vågar öka sin utlåning till mindre företag.
- **SÄNKA FÖRMÖGENHETSSKATTEN 2007 OCH AVSKAFFA DEN UNDER RESTEN AV MANDATPERIODEN.**
- **SKAPA MÖJLIGHET TILL UPPSKJUTEN SKATT FÖR DEN SMÅFÖRETAGARE SOM SÄLJER SITT FÖRETAG OCH ÅTERINVESTERAR VINSTEN I ETT NYTT FÖRETAG.**

Att vara företagare är betydligt mer riskfyllt än att vara anställd. För att fler ska vilja bli företagare och klara av att bära förlusterna när det går dåligt måste de få möjlighet att behålla mer av vinsten när det går bra. Folkpartiet vill därför:

- **SÄNKA SKATTEN FÖR S.K. FÅMANSBOLAG**, företag där ägaren själv arbetar. Ägarna betalar idag i princip samma skatt som om de vore anställda, vilket inte är rimligt.

Nya och växande företag kan skapa ännu fler jobb om det blir lättare att anställa. Därför vill Folkpartiet:

- **MINSKA RISKEN MED ATT NYANSTÄLLA** genom att ta bort arbetsgivarnas medfinansiering av sjukförsäkringen efter 14 dagar.
- **FRIÅRET** drabbar skola och vård. **BÖR RIVAS UPP DIREKT**.
- **INTEGSJOBB OCH LÄRLINGSJOBB** gör det lättare att få in en fot på arbetsmarknaden.
- **PLATTARE SKATT** som stimulerar utbildnings- och arbetsvilja. Slopa värnsskatten och höj brytpunkten.

En bättre energipolitik är en mycket viktig faktor för att få svensk industri att stanna i landet och satsa här istället för att investera utomlands.

- **TA BORT AVVECKLINGSLAGEN OCH ANVÄND KÄRNKRAFTEN**.
- **AVBRYT DEN SÅ KALLADE GRÖNA SKATTEVÄXLINGEN** som driver upp energikostnaderna.
- **ÅTERUPPRÄTTA DEN SVENSKA FORSKNINGSKOMPETENSEN INOM KÄRNTEKNIKOMRÅDET** med hjälp av statliga forskningsanslag.
- **NÄSTA GENERATIONS KÄRNKRAFTVERK** – säkrare, billigare och med sluten bränslecykel – är på lång sikt ett intressant alternativ för svensk energiproduktion. Både som ersättning när dagens kärnkraftverk blir för gamla och som utbyggnad.

INFRASTRUKTUR

För att utveckla Sveriges ekonomiska konkurrenskraft är ett effektivt transportsystem avgörande. Kapaciteten i det nuvarande transportnätet har inte utvecklats i takt med befolkningsutvecklingen och företagets efterfrågan. Otillräckliga investeringar i infrastrukturen har lett till minskad konkurrenskraft. Folkpartiet ser positivt på alternativa finansieringslösningar så som samarbete mellan privat och offentlig sektor. Samhällsekonomiskt lönsamma infrastruktursatsningar ska prioriteras.

ÄLDRESATSNINGEN

Sverige befinner sig på tröskeln till en radikalt förändrad demografisk situation. Just nu är förhållandet mellan antalet i arbetsför ålder och resten av befolkningen ganska gynnsamt. Men om några år förskjuts kvoten så att allt färre ska försörja allt fler. Det innebär naturligtvis en utmaning för äldreomsorgen. Den brännheta frågan blir: hur ska man i framtiden klara att ge en värdig ålderdom till de äldsta, när inte vår generation klarar det ens under gynnsammare omständigheter?

För många kommer i kläm i den svenska äldreomsorgen. Antalet gamla som står i kö till ett särskilt boende har ökat med 45 procent på ett år. Kraven för att få hemtjänst skärps på många håll. Tillsynsmyndigheterna slår larm om att det som ger innehåll, mening och värme i livet för våra gamla i äldreboenden allt mer skärs bort av besparingsskäl. Det är en anständighetsfråga att våra gamla och sjuka ges en bra vård och en bra omsorg.

En vällovlig strävan att möjliggöra för dem som vill bo kvar så länge som möjligt hemma har nu slagit över till sin motsats. Det behövs en kraftig utbyggnad av bostadsalternativ för äldre som inte kan bo kvar hemma. **VÅRT MÅL OCH LÖFTE ÄR ATT FÄRRE GAMLA SKA STÅ I VÅRDKÖ EFTER NÄSTA MANDAT-PERIOD OM VI FÅR REGERA SVERIGE.**

Innehållet i den vård och omsorg som ges i dessa boendeformer ska präglas av värme och hög kvalitet. Inte minst svårigheterna att rekrytera utbildad personal har lett till att allt för många av våra gamla inte fått det omhändertagande de borde ha fått.

VÅRT ABSOLUTA MÅL OCH LÖFTE ÄR DÄRFÖR: 2010 SKA VI HA EN OMSORGSGARANTI SOM GARANTERAR EN VÄRDIG OMSORG OCH MAKT ÖVER SIN VARDAG TILL ALLA ÄLDRE. Antalet platser i äldreboenden ska öka. Äldresjukvården ska lyftas - alla äldre ska ha en egen doktor som tar helhetsansvar för deras vård och betydligt färre äldre ska fastna i vårdköer. Möjlighet till hembesök av doktorn måste öka, vilket är möjligt med fler husläkare. Antalet övergrepp och våld mot äldre ska ha minskat, samtidigt som andelen äldre som vågar gå ut på kvällen ska ha ökat.

TRYGGHETSSATSNINGEN

Att öka tryggheten i samhället har länge varit ett viktigt mål för liberala reformsträvanden. I vår tid skapar globaliseringen förvisso nya möjligheter men tvingar också fram omställningar som kan kännas hotande. Tankegången bakom det danskarna kallar ”flexicurety” är intressant. Ett väl fungerande trygghetssystem kan kombineras med flexibilitet, om det är bra utformat. I detta avsnitt behandlas några hörnstenar i socialliberal trygghetspolitik: ett fungerande rättsväsende, bra socialförsäkringar och tillgång till bra vård när det behövs.

TRYGGHET MOT BROTT

Brott lönar sig i dagens Sverige. Tre av fyra brott förblir ouppklarade. I spåren av att våldsbrotten blir fler breder otryggheten ut sig. Folkpartiet vill på allvar ta itu med brottsligheten och målet är att minska antalet brott. Staten ska markera att brottslighet inte accepteras. Rättsväsendet ska arbeta utifrån ett brottsofferperspektiv.

VI HÖGPRIORITERAR KAMPEN MOT UNGDOMSBROTTLIGHETEN.

Alla brott – även de som begås av gärningsmän under 15 år ska utredas. Tidigare och fler insatser och ökat samarbete mellan föräldrar, skola, socialtjänst och polisen måste till. Genom att tillåta drogtester innan 15 år ökar chanserna att upptäcka och förebygga drogmissbruk.

RÄTTSVÄSENDET HAR EN SKYLDIGHET ATT STOPPA MÄN SOM HOTAR ELLER MISSHANDLAR SIN FRU ELLER FLICKVÄN. Män som bryter mot besöksförbud ska kunna tvingas bära elektronisk fotboja. Vi ser med djup oro på att antalet våldtäkter ökar. Vi föreslår att alla som döms för dessa brott ska genomgå behandling. Efter avtjänat fängelsestraff ska en sexualbrottsling kunna dömas till eftervård i upp till 10 år för att minska risken för återfall i brott.

Bedrägerier, stölder och rån är en del av vardagen för många större och mindre företag. Att skydda sig mot brott kostar många företag stora summor, kostnader som i nästa led belastar alla konsumenter. Vi föreslår att **MÄNNISKOR SOM SNATTAR SKA KUNNA NEKAS TILLTRÄDE** till butiker där de begått brott.

Folkpartiet har medverkat till förslag om att polisen ska få nya verktyg så som **BUGGNING OCH INFILTRATION I KAMPEN MOT DE ALLRA GRÖVSTA**

BROTTE. Terrorism och organiserad brottslighet kräver också ett ökat internationellt samarbete.

Folkpartiet vill ge **ÖKADE RESURSER TILL RÄTTSVÄSENDET**. Varken polis, domstolar eller åklagarmyndigheten har idag tillräckliga resurser för att kunna fullfölja de uppdrag och mål som riksdagen fastställt.

Bristerna i polisens brottsförebyggande arbete blir allra mest påtaglig i de mest socialt utsatta områdena, där kriminalitet ofta är ett mycket allvarligt problem. En undersökning Folkpartiet gjorde hösten 2005 visade att sex av tio närpolischefer med ansvar för utsatta områden rapporterade att antalet poliser i deras områden hade minskat de senaste åren.

Folkpartiet har tillsammans med partierna inom Allians för Sverige föreslagit en omfattande satsning på polisen. **MÅLET ÄR ATT DET 2010 SKA FINNAS 20 000** poliser i Sverige. Det innebär en fortsatt prioritering av polisutbildningen. Vi vill förbättra ledarskapet inom polisorganisationen och tydliggöra polisens uppdrag att arbeta i medborgarnas tjänst. Fler poliser ska arbeta på gator och torg och de måste vara väl förankrade i närmiljön.

En rättsstat kan aldrig acceptera att människor som blivit utsatta för brott skräms till tystnad. Säkerheten inom rättsväsendet måste prioriteras. **STRAFFEN FÖR DEM SOM HOTAR VITTNEN ELLER BROTTSOFFER MÅSTE SKÄRPAS**.

En god kriminalvård är en investering och brottsförebyggande åtgärd. Platsbristen och dubbelbeläggningen vid häkten och anstalter är fortsatt oacceptabel. Med hjälp av **KNARKHUNDAR VID ALLA ANSTALTER** vill vi göra fängelserna drogfria.

TRYGGHET VID INKOMSTBORTFALL

Socialförsäkringar är en hörnsten i vårt samhällsbygge. De är en garant för trygghet för oss alla om något inträffar. Blir vi sjuka eller arbetslösa så finns det en försäkring som gör att vi slipper flytta från hus och hem. Den som blir långvarigt sjuk ska inte dessutom behöva dras med oro för att inte kunna betala sina räkningar.

FOLKPARTIET SLÅR VAKT OM HELTÄCKANDE SOCIALFÖRSÄKRINGAR SOM GER BRA INKOMSTBORTFALL vid sjukdom, skador och så att man hinner hitta nytt jobb om man blir arbetslös. Plånboken ska inte heller styra vem som ska få vård. Vård och omsorg ska istället vara solidariskt finansierad och ges efter behov.

Kostnaderna inom sjukförsäkring och förtidspensioner måste minska genom att många människor i arbetsför ålder som idag försörjs av dessa ersättningar istället kommer i arbete. Bättre resurser till rehabilitering och förebyggande insatser, t.ex. genom en **BÄTTRE SAMORDNING AV ANSLAGEN TILL SJUKPENNING OCH SJUKVÅRD**, kan minska kostnaderna för ohälsan dramatiskt

Kostnaderna för sjukförsäkringen sjunker nu en aning. Men mycket mer skulle kunna göras. Framstegen visar att folkpartiets politik fungerar. Det går att **MINSKA SJUKFRÅNVARON** genom att **MOTARBETA FUSK** och felutnyttjande. Det finns stora skillnader i hur sjukskrivning och förtidspensionering används i olika delar av landet. Allt talar för att sjukförsäkringen används när problemet egentligen är arbetslöshet. Det finns även stora brister i rehabiliteringen.

Folkpartiet har föreslagit en lång rad åtgärder för att minska fusk och överutnyttjande av sjukförsäkringen.

- Försäkringsläkare ska bedöma arbetsförmågan vid sjukskrivningar som är längre än fyra veckor.
- Nationella riktlinjer för sjukskrivning.
- Utbildning i försäkringsmedicin för läkarna.
- Över en miljard kronor satsas på rehabilitering.
- Kortare köer genom vård- och rehabiliteringsgaranti.
- Samordning mellan vård och sjukförsäkring.
- Samordnad kampanj under ledning av antifusk-minister.

Om en alliansregering i enlighet med Bankeryds-överenskommelsen sänker taket i sjukförsäkringen 2007 bör det återställas när kostnadsläget i försäkringen är under kontroll, vilket enligt vår bedömning kan vara fallet redan 2008.

TRYGGHET VID SJUKDOM

En aktuell internationell utvärdering visar att den svenska sjukvårdens allra största problem är tillgängligheten. Folkpartiet har i årtionden arbetat för modeller som skulle åtgärda det problemet. Hörnstenar i det reformarbetet är en bättre primärvård genom ett allmänt husläkarsystem och en bra, fungerande vårdgaranti.

- Folkpartiet vill att **ALLA SKA FÅ RÄTT ATT VÄLJA SIN EGEN DOKTOR MED EN HUSLÄKARLAG**. En husläkarreform betyder allra mest för dem som har störst behov av vård; ”multisjuka” äldre och andra särskilt utsatta patientgrupper. Särskilt stora problem återfinns i psykiatrin och äldreården.

Här handlar det inte bara om en felaktig organisation utan också om bristande resurser.

- Folkpartiet vill **SATSA FEM MILJARDER KRONOR PÅ PSYKIATRIN** de närmsta tio åren
- Folkpartiet vill införa ett stimulansbidrag på en miljard kronor per år till kommuner som inför en **OMSORSGGARANTI INOM ÄLDREVÅRDEN**.
- Folkpartiet vill stärka barn- och skolhälsovården. **BARN OCH UNGDOMARS FYSISKA OCH PSYKISKA HÄLSA MÅSTE PRIORITERAS HÖGRE**. Arbetet med att förebygga psykisk ohälsa måste få högre prioritet inom vården. Det är särskilt tagiskt när människor begår självmord på grund av brister i den psykiatriska vården. Mer måste ske för att hindra det – där ska en ”nollvision” råda.
- Folkpartiet vill genomföra en **TANDVÅRDSREFORM**. Patienter ska erbjudas den tandvård som behövs till en fast årlig avgift. Högkostnadsskyddet ska förstärkas.

Folkpartiet vill lägga samman sjukförsäkringens resurser och dagens landsting och skapa sex till tio vårdregioner i landet. Det som tidigare varit passiva sjukskrivningspengar ska användas till förebyggande insatser, behandling och aktiv rehabilitering. **VÅRDPENG** – där pengar följer patienter till den vårdgivare hon väljer, ger patienten valmöjligheter, trygghet och egenmakt. Den vårdgaranti som har införts är inte värd namnet. Flera landsting motverkar syftet och hjälper inte sina medborgare att söka sig till de sjukhus som har kortast köer. De har heller inte rätt att gå till privata kliniker, trots att dessa ofta har de kortaste köerna och den bästa kvaliteten.

Folkpartiet vill **UTVECKLA VÅRDGARANTIN** så att den på sikt endast är en månad. I ett första steg ska en besöksgaranti på en månad införas till andra specialistläkare än allmänläkare och särskilda korta behandlingsgarantier sätts upp för cancerpatienter och andra prioriterade grupper. Vårdgarantin ska också kunna utnyttjas i annat EES-land. Valfärden utvecklas bäst om vi tar tillvara den kreativitet som finns runt om i landet. Folkpartiet vill stötta offentliganställda som vill bli sina egna chefer. Vi vill öppna för kooperativ, ideella föreningar och företagare att driva offentligt finansierade kliniker, hemtjänstföretag, äldreboenden och så vidare. Alla som kan erbjuda en god kvalitet är välkomna, och medborgarna ska ha makten att välja den som gör det bäst.

Alkoholmissbruk är alltså ett av vårt lands allra största sociala problem. Folkpartiet prioriterar det förebyggande arbetet. Skärpta straff för langning. De som döms för rattfylleribrott måste också få vård. Straffen för den som skadar andra i samband med rattfylleri, måste öka. Den illegala handeln som drabbar unga måste stoppas och inköpen återföras till systembolaget. Därför är vi öppna för att sänka skatten.

MILJÖSATSNINGEN

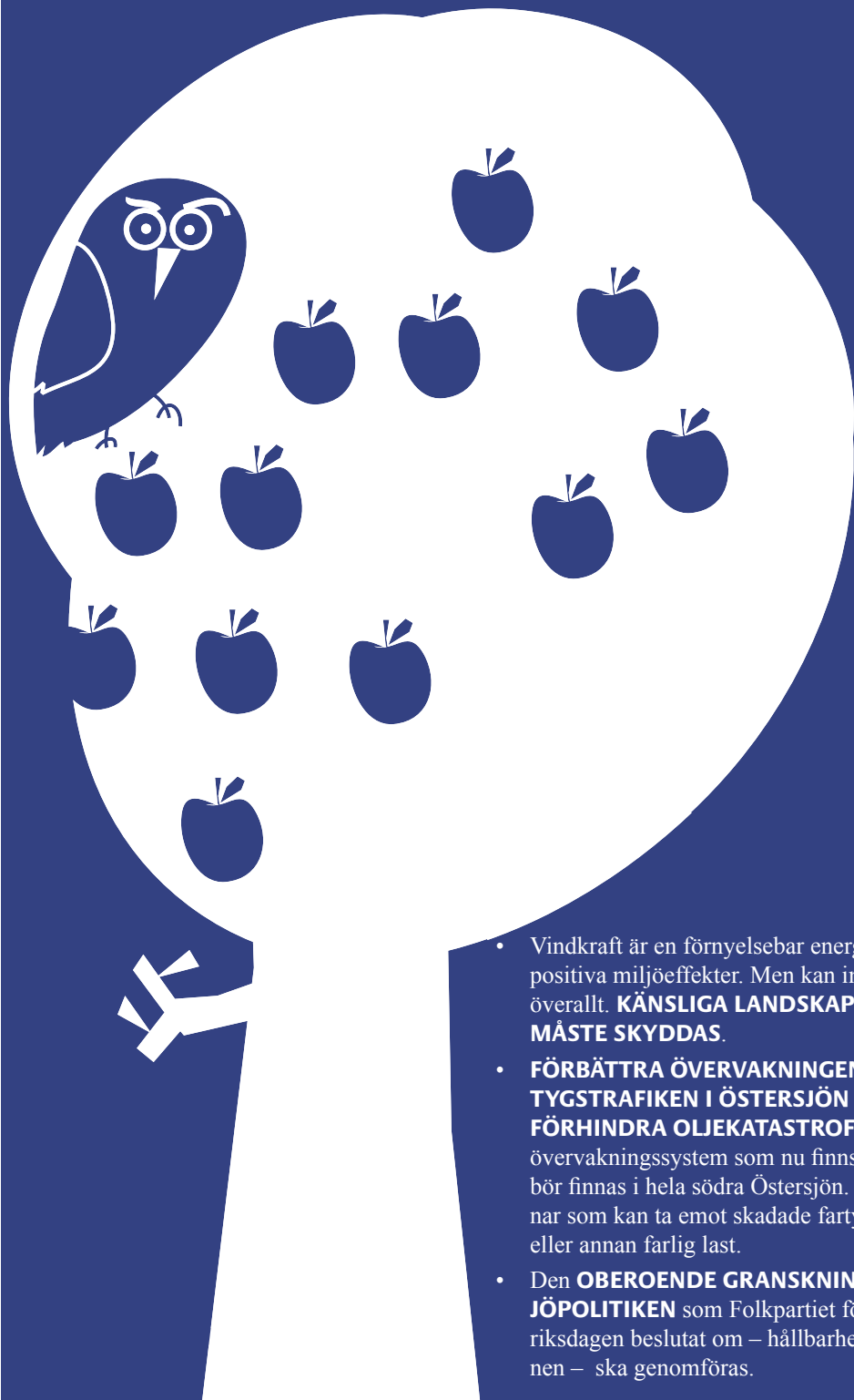
Folkpartiet fullföljer i miljöpolitiken en tradition som kan sökas åtminstone hundra år tillbaka i tiden. Kring det förra sekelskiftet var liberaler banbrytande i naturvården och drivande när det gällde att bilda nationalparker. Ren natur är ett livsvärde som nästan alla vill slå vakt om. Sverige är på flera sätt lyckligt lotstat när det gäller naturförstöring. Landet är glest befolkat, vilket skonat naturen jämfört med mer tätbefolkade områden. Vi har gott om vattenfall och valde tidigt att satsa på kärnkraft. Det innebär att praktiskt taget all elproduktion inom landet sker utan eldning av fossilbränslen.

Men problemen finns där. Sverige bidrar flera månader om året till växthus-effekten genom att importera el från fossileldade kraftverk. Havsmiljön runt våra kuster försämras – Östersjön är särskilt hårt drabbad. Viktiga naturvärden hotas också på andra sätt – växt- och djurarter hotas av utrotning på grund av vårt sätt att exploatera naturen. Den senaste redovisningen visar att regeringen missat ungefär hälften av sina egna miljömål. Det är ett tydligt bevis på att miljöpolitiken i Sverige måste ges en starkare prioritering.

Det hittills genomförda havsmiljöarbetet är ett misslyckande. Nu måste övergödningen stoppas. Nu måste ännu mer kraftfulla åtgärder sättas in för att förebygga och ta hand om oljeolyckor till havs och för att öka beredskapen om oljan når land. Nu måste ett hållbart fiske och våra fiskebestånd få möjlighet att utvecklas.

Marschen ur det fossila samhället måste börja nu. Vilken politik Sverige ska föra för att minska vår klimatpåverkan är en av de viktigaste frågorna vi ställs inför. En stor bov i dramat är de fossila bränslena och därför måste vi **PÅBÖRJA MARSCHEN UT UR DET FOSSILA SAMHÄLLET**. Utveckling av förnybar energi är angeläget.

- **FASA UT OLJAN**. Vi ska köra bil på annat än bensin i framtiden. Strategin idag är inte att välja en väg utan öppna för olika tekniska möjligheter; etanol, biogas, hybridbilar, el, bränsleceller etc.
- **HEJDA ÖVERGÖDNINGEN AV KUSTHAVEN** – minska utsläppen av kväve och fosfor

- Vindkraft är en förnyelsebar energikälla med positiva miljöeffekter. Men kan inte byggas överallt. **KÄNSLIGA LANDSKAPSMILJÖER MÅSTE SKYDDAS.**
- **FÖRBÄTTRA ÖVERVAKNINGEN AV FARTYGSTRAFIKEN I ÖSTERSJÖN FÖR ATT FÖRHINDRA OLJEKATASTROFER** – ett sådant övervakningssystem som nu finns i Finska viken bör finnas i hela södra Östersjön. Utse nödhamnar som kan ta emot skadade fartyg med olja eller annan farlig last.
- Den **OBEROENDE GRANSKNING AV MILJÖPOLITIKEN** som Folkpartiet föreslagit och riksdagen beslutat om – hållbarhetskommissionen – ska genomföras.

DEMOKRATI- OCH UTVECKLINGS- SATSNINGEN

Världsläget inger både hopp och förtvivlan. Mycket går åt rätt håll. Diktaturer har störtats och fattigdom trängts undan i en takt som få trodde var möjlig för tjugo år sedan. Å andra sidan sitter vissa diktaturregimer fortfarande mycket säkert, terroristorganisationer får allt lättare att rekrytera nya självmordsbombare och fattigdomen har fördjupats i de delar av världen som inte dragits in i globaliseringen.

Folkpartiet anser att Sverige ska föra en tydlig politik för demokrati och mänskliga rättigheter. Den internationella solidariteten och den humana flyktingpolitiken är hörnstenar i den socialliberala traditionen.

- **BISTÅND FÖR DEMOKRATI OCH SÄKERHET.** Enprocentsmålet ska gälla. Demokrati ska vara det övergripande målet för svenskt utvecklingssamarbete.
- **VÄRLDEN BEHÖVER MER FRIHANDEL** – Sverige bör vara starkt engagerat för resultat i de pågående WTO-förhandlingarna, bl. a. genom att inom EU driva avskaffande av subventioner.
- **REFORMERINGEN AV FN MÅSTE FORTSÄTTA.**
- Satsa på **INTERNATIONELLT SAMARBETE FÖR ATT BEKÄMPA TERRORISM.**
- **STÄRK DEN TRANSATLANTISKA LÄNKEN.** Sverige bör söka Nato-medlemskap så snart det finns tillräckligt stöd för detta.
- **EU MÅSTE FÅ EN NY KONSTITUTION** – en process för att förhandla fram ett nytt förslag måste påbörjas.
- **EU:S UTVIDGNING BÖR FORTSÄTTA** – även Turkiet ska vara välkommet om reformprocessen fortsätter och de nationella minoriteterna får sina rättigheter tillgodosedda.

JÄMSTÄLLDHETS- SATSNINGEN

Att en individs livschanser inte ska vara beroende av om personen är kvinna eller man har varit ett liberalt mål sedan 1800-talet. En lång rad reformer har också, ofta på liberalt initiativ, genomfört i syfte att skapa formell och reell jämställdhet mellan könen. På vissa områden är framstegen också odiskutabla, till exempel när det gäller kvinnors deltagande i arbetslivet. Motkrafterna har emellertid visat sig mycket starka. De senaste åren har jämställdhetsarbetet på många sätt gått i stå.

OM VI SKA HÄVDA OSS I DEN GLOBALA KONKURRENSEN MÅSTE VI TA TILLVARA HELA VÅR BEFOLKNINGS KAPACITET. Jämställdhet är inte något ett samhälle unnar sig när det har råd. Det är något ett modernt samhälle inte har råd att avstå från.

En av orsakerna till de lägre kvinnolönerna, de offentliga monopolerna inom vård- och omsorgsyrdena, vill regeringen begrava i ännu en utredning. Sverige har den största andelen kvinnor på arbetsmarknaden bland alla industriländer. Men samtidigt har Sverige en av världens mest könssegregerade arbetsmarknader där över 80 procent av de anställda inom kommun och landsting är kvinnor. Mäns och kvinnors olika yrkesval förklarar en stor del av löneskillnaderna mellan män och kvinnor.

Diskriminering ska med kraft bekämpas, men rättvisa löner kräver ett bredare grepp. Vi är övertygade om att fler företag och fler arbetsgivare inom traditionella kvinnoyrken som vård, omsorg och utbildning kommer att höja kvinnors löner och förbättra deras arbetsvillkor avsevärt.

Den skeva arbetsfördelningen i hemmet är också en av huvudförklaringarna till att kvinnor oftare får stå tillbaka i yrkeslivet. Många kvinnors dubbla arbetsbörda förklarar också varför svenska kvinnor står för över 60 procent av sjuk-skrivningarna.

- Folkpartiet vill göra det möjligt för stressade människor med vanliga löner att köpa **SKATTEREDUCERADE HUSHÅLLSNÄRA TJÄNSTER**
- **KÖNSDISKRIMINERING I ARBETSLIVET MÅSTE** också **BEKÄMPAS HÅRDARE** än idag.

Så länge kvinnor tar ut den större delen av föräldraförsäkringen så befästs de traditionella könsrollerna, som i sin tur påverkar karriärutveckling och löneskillnaderna. Folkpartiet vill uppmanera fäder att ta ut fler dagar i föräldraförsäkringen genom en **JÄMSTÄLLDHETS**BONUS. Det innebär att varje månad som tas ut i föräldraledighet, och som motsvaras av en månad den andra föräldern tar ut, ger 90 procent i ersättning istället för 80 procent. Respekten för jämställdhetslagstiftningen är än idag alldeles för låg. Det är inte acceptabelt att lagstiftningen i princip nonchaleras av en stor del av arbetsgivarna. Arbetsgivare som bryter mot lagen måste få kännbara straff.

Det är färre kvinnor än män som driver företag i Sverige. En av förklaringarna till detta är att kvinnor är verksamma inom yrken som idag domineras av offentliga monopol. Vi vill öppna dörrarna för **MER NYFÖRETAGANDE INOM DEN OFFENTLIGA TJÄNSTESEKTORN** och ta bort stopplagen mot vinstdrivande akutsjukhus.

Det bör startas minst 50 000 nya företag i Sverige de närmaste 4 åren för att ersätta de arbetstillfällena som hotar att försvinna i de större industriföretagen. En bra målsättning vore att hälften av de nystartade företagen drivs av kvinnor. **ÖKAT KVINNLIGT FÖRETAGANDE** gynnar jämställdheten, den svenska ekonomin och stärker vårt lands konkurrenskraft.

KULTURSATSNINGEN

I moderna analyser av länders och regioners konkurrenskraft framhålls ofta kulturen. Det är ett synsätt som många känner igen från sin egen vardag. En ort eller en trakt får en extra dragningskraft om den ger kulturupplevelser. Med en viss definition utvecklas kulturen väl i Sverige. Om all mediekonsumtion räknas in i kulturbegreppet ökar kulturkonsumtionen. Men om definitionen snävas in något, till det som kräver någon reflexion av mottagaren, till det som utvecklar och utmanar, då är läget inte lika ljusst. Den kultur som är en motkraft till det mest medhårsstrykande och lättsmälta lever många gånger under karga villkor. Även om huvudprincipen måste vara att konstnärer och andra kulturskapare försörjer sig genom konsumenters efterfrågan, måste marknaden kompletteras med ett generöst offentligt kulturstöd.

Mediepolitiken ska präglas av en långtgående frihet där statens uppgift framför allt är att garantera ett kvalitetsutbud. En icke-kommersiell radio- och TV-verksamhet i public service-form bör behållas i minst samma omfattning som idag.

- **VÄRNA DET FRIA ORDET.** Öka stödet till bibliotek och kulturtidskrifter
- **SATSA PÅ BILDNING** i grundskolan, i studieförbunden och folkhögskolorna
- **VÅRDA KULTURARVET.** Mer resurser till museer som dokumenterar och visar upp vårt kulturarv.
- **UNDERLÄTTA SPONSRING** av kultur och öka möjligheterna till finansiering från olika håll.
- **STÄRK SCENKONSTERNA** – både nationalscenerna och de fria grupperna
- **SLÅ VAKT OM PUBLIC SERVICE** och hitta former där kvalitetsproduktion i regi av andra än de statskontrollerade public service-bolagen kan få del av stödet
- **AVVECKLA FILMCENSUREN FÖR VUXNA**
- **STATEN SKA INTE TVINGA FRAM SLÄCKNING AV ANALOGA TV-SÄNDNINGAR.**

VARDAGSMAKTS- SATSNINGEN

Ett viktigt mål för socialliberal politik är att öka enskilda människors makt över sina egna liv. Många människor känner att de ”fastnat i ekorrhjulet”, med långa sjukskrivningar som följd. En rad reformer i syfte att öka människors egenmakt bör genomföras.

En **ARBETSTIDSREFORM** bör genomföras med det uttalade syftet att öka flexibiliteten och individens inflytande. Det är en förlegad tanke att politiker ska ha synpunkter på hur länge en person ska arbeta, utöver rena säkerhetsaspekter. Utgångspunkten bör vara att varje människa så långt möjligt får bestämma sin arbetstid själv, i kontakt med sin arbetsgivare.

Ett system med **INDIVIDUELLA KOMPETENSKONTON** bör införas. Det ger individen makt över sin egen kompetensutveckling.

Bostadspolitiken måste ge individen mer makt över sitt boende. **FLER SKA KUNNA ÄGA SIN BOSTAD**, även i områden som domineras av hyresrätter. Hyresgästernas trygghet ska värnas genom bruksvärdessystemet. Det hyresgäst-rörelsen nu kallar ”hyrestak” upprätthålls genom nej till marknadshyror.

Även fastighetsskatten har med egenmakt att göra. Många upplever att politiskt fattade beslut om beskattning av deras bostäder kullkastar en livsplanering eller omöjliggör det bostadsval familjen skulle vilja göra. Det är inte rimligt. **FASTIGHETSSKATTEN** har inte en rimlig utformning och bör på sikt helt **AVSKAFFAS**. I ett första steg bör den sänkas kraftigt, och nya åtgärder införs för de särskilt drabbade hushållen.

Vardagsmakt handlar också om att försvara **INDIVIDENS RÄTT ATT FORMA SITT EGET LIV** oavsett vilka personliga egenskaper man råkar ha. Fler personer med funktionshinder ska kunna arbeta och försörja sig själva. Tillgänglighet till arbetsplatser, utbildning, varor och tjänster ska bli en självklarhet.

Likhet inför lagen ska gälla alla oavsett sexuell läggning eller könsidentitet. **DISKRIMINERINGSLAGARNA SKA STÄRKAS**, och en sammanhållen lag ska införas som ger ett robust skydd mot olika slags diskriminering.

AVSLUTNING

Huvudargumenten för varför ett maktskifte är viktigt angav vi redan inledningsvis: Den socialdemokratiska modellen är inte tillräckligt jobbskapande. Så blir det när företagande ses med oblida ögon. Den är inte tillräckligt kunskapsbefrämjande. Så blir det när de som bestämmer politiken sitter fast i en skolideologi formad åren kring 1968. Den är inte tillräckligt arbetsinriktad. Så blir det när makthavarna tappat kontakten med den gamla arbetarmoralen, övergivit arbetslinjen och fastnat i bidragstänkande.

Socialdemokratin har regerat sönder sig. Självöverskattningen märktes tydligt när regeringsdugligheten sattes på prov efter tsunami-katastrofen. Våra enträgna uppmaningar att inrätta en krishanteringsfunktion till stöd för statsledningen vid allvarliga kriser hade avvisats gång på gång. När misslyckandet var ett faktum kom en annan sida av maktens arrogans fram: tendensen att ständigt skylla på andra, från regeringskansliets personal till andra länders regeringar. Agerandet dygnet efter flodvågskatastrofen var ett lågvattenmärke för Göran Perssons regering.

De frekventa så kallade ”affärerna” inom arbetarrörelsen är ett annat tecken på att socialdemokraterna suttit för länge vid makten. Men vi ska vara klarsynta nog att inse att makt kan korrumpas också oss. Därför har vi föresatt oss att själva tillämpa strikta etiska principer för förtroendevalda och partioorganisation. För att nämna några exempel: Det ska bli stopp för partipolitiseringsen av utnämningar. Klara regler ska tillämpas för att undvika allt som kan vara eller uppfattas som mutor. Privata sidoengagemang som kan störa förtroendeuppdraget ska begränsas. Öppenhet ska råda om partifinansiering. Den förtroendevalde som åtalas ska i väntan på dom ta ”timeout” från sina uppdrag.

Sverige förtjänar en bättre regering. Sverige behöver en Alliansregering med ett starkt Folkpartiet liberalerna.

lit za!!!

Folkpartiet Liberalerna

www.folkpartiet.se